

je spisal Matiju Čopu v spomin. Življenjepisna črtica je, ki jo je po lastnih besedah svojih hvaležni učenec položil na prezgodnji grob učitelju svojemu. In iz tega stališča presojava tudi mi spis g. Melcerjev v jezikoslovnem oziru, mislé, da ga je že kot Čopov učenec spisal, pa ga še le zdaj po preteklih več letih izročil letošnjemu šolskemu letopisu, in da slovenskega tiskovanja nevajena tiskarnica mu je s tolikimi pogreški pokazila članek njegov. In tako je zgodovinska ta spis na dvojno stran.

Realka naša, ktera je letos že imela 5 razredov, štela je konec leta 207 učencev, 35 več od lani. Lepo število! Učilo je 12 učiteljev; slovenščino sta učila gosp. Lésar v 3., 4. in 5. razredu, gosp. Peternel v 1. in 2. Po narodnosti našteva letopis Slovencev 126, Nemcev 83, 12 Lahov in 1 Hrvata. Mimo gimnazije je toliko število učencev nemškega rodú zavzetno; ni li tudi takih učencev vmes, katerih stariši, kakor smo lani imeli tak izgled, dajo svojega fanta zapisati nemškega rodú, čeravno je oče Hrvat, mati pa Kranjica? V nedeljski obrtnijski šoli se je podučevalo v prostem risanju 123, v zemljemerskem 54, v zemljepisji 18, v kemii 43, v fiziki 46, v računstvu 22 učencev; med njimi je bilo 21 rokodelskih pomočnikov. — V pisavi priimkov in krajinah imén nahajamo dosti več napak in nedoslednosti kakor v letopisu gimnazijskem. Da se na bolje obrne! — Kar se tiče letošnjemu letopisu dodanega članka, „Paul Puzel's idiographia sive rerum memorabilium monasterii Sitticensis descriptio“, ki ga je spisal začasni učitelj gosp. Juri Kozina, moramo kar naravnost reči, da taka tvarina, deloma še celó latinski pisana, nikakor ni primerna realkinemu sporočilu. Komú, kdor ni ravno specialist „in rebus memorabilibus monastericis“, je mar za imenik minihov zatičniških, ktereja je 13 strani polnih! Ako se možaki, kateri imajo glavo za to, da bi se lotili povestnice naše domovine, ki je tako živo potrebujemo — in med te možake štejemo tudi marljivega gosp. Kozina — ukvarjajo s takimi suhoparnimi rečmi, da spisujejo vse patre in fratre kakega samostana, za Božjo voljo! kdaj pridemo do zgodovine? Ko bi bila Linhart in Vodnik tako ravnala, še le po sodnem dnevu bi bila mōgla spisati to, kar sta nam pisala! Vemo sicer, da je veliko lože prepisovati in popisovati take starine, kakor s kritičnim peresom sestavljati dogodbe iz povestnice domače in tako gradivo nabirati za celo delo; al pomisli naj se, da klic po zgodovini deželni se v eno mer ponavlja, in da je dolžnost domoljubov, da opustijo jalova dela in se lotijo spisovanj, ktera imajo praktično vrednost za veliki namen. Po kakošnem „errori loci“ pa je Pucel se celó zašel v šolski letopis realkini, nam še nobeden ni mogel razjasniti.

C. kr. normalka je v 4 razredih štela 755 učencev, v nedeljski šoli 204, tedaj vseh skupaj 959. Toliko število res kaže potrebo, da bi imeli v Ljubljani še več ljudskih šol, ker težava je učiteljem toliko delo. — Kar se tiče pisave imén v tej klasifikaciji, je, gledé na to, kako se pišejo sporočila št. jakobške šole in večidel vseh ljudskih šol po deželi, letopisi gimnazije in realke in katalog naše škofije, s svojo skozi in skozi nemško pisavo zdaj res „unicum“, ki ga nima para. Ves svet že vé, da se slovenska imena nikakor ne dajo prav izgovarjati po nemški pisavi; ker jih pa vendar gosp. učitelji ljubljanske normalke tako pišejo, bi radi skrivnost vedili: katerih pravil naj se držimo, ako hočemo prav brati imeni „Boschitsch“ in „Demtsch“ in še veliko veliko drugih? Saj mi smo tako neumni, da ne vemo, kdaj se „sch“ glasi kot ž, kdaj kot š. Prosimo tedaj!

— V pondeljek so iz Zagreba došli talijanski operisti v našem gledišču končali svoje spevoigre. Ljubljancje so bili ž njimi zadovoljni, pa gledišče bi bilo tudi v vročih večerih polnejše bilo, ako bi Lahine godli v eno mero le ene; le „I ebreo“ (jud) je bil v Ljubljani nov. H koncu pa so ponovili še enkrat, kar so odpeli že večkrat, s to prečudno novico, da je gospodičina Pichlerjeva (Ljubljancanka) v laški operi popevala — nemški! — Po takem jih je Ljubljana gotovo še bolj potrdila o tem, kar o njih zastran Zagreba „Naše gori list“ ves tužen pripoveduje, rekoč: „vsi udje talijanske opere, kateri ne umejo nemški, so rekli, da če ne poprej, se hočejo saj do tistihmal naučiti nemški, ko zopet pridejo v Zagreb.“ Pisatelj onega članka trdi, da je ostro to kritiko o Zagrebčanih „čul na vlastita uha.“

— V nedeljo popoldne se je 70 udov „južnega Sokola“ podalo v Vevče. V gradu na Fužinah sta jih prečastiti gosp. Terpinec z ljubeznjivo svojo gospó preprijazno sprijela in v hladnem gaji pogostila. Po odpočitku so potovali v Vevče, kamor se je sešlo obilo udov čitavnice, ker izhod je bil obema društvoma namenjen. Privrelo je še drugih mestjanov in kmetov iz okolice k národni veselici pod milim nebom, in tako živahno je bilo gibanje do mraka, da se vsak jako zadovoljen spominja lepega dneva.

— Prvo vipavsko grozdje smo dobili v Ljubljano že 15. dne t. m.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Velika suša je nastala tudi na političinem polji; nič se ne godí. Tudi novo ministerstvo še ni oklicano; Grof Belkredi bode gotovo minister notranjih oprav. gotovo je neki tudi, da pl. Komers, zdaj predsednik deželne nadsodnije v Krakovem, bo minister pravosodja, za policijskega ministra imenujejo grofa Merkandina, predsednika najvišega c. kr. računstva, za finančnega ministra kneza Jablonskega, predsednika galičijske železnice, in pa barona Hoka, — grofa Lariša za ministra kupčijskega. Narodnim pravicam — tako se sliši — je Belkredi pošten zagovornik; o pl. Komers-u pravi „Presse“, da je izvrstna glava in energične volje, pa da ga srce veže na „gemässigte slavische Tendenzen“, — Merkandin je zmeren slednik katoliške stranke. Po takem se je nadjati dobrih ministrov, in mogoče je, kakor se pripoveduje, da namesti tako imenovanega „ožjega“ državnega zbora dobijo deželni zbori večjo oblast. Ali pa bojo ti ministri ali ne, se bo neki izvedilo kmali. — Že grejo vojaki iz Italije in Dalmacije domú, ki so po cesarjevem povelji odpust dobili; pravijo, da se jih odpusti 12.000, ker vsaka kompanija bode štela le 54 prostakov. — Tudi dunajski „unterrichtsrath“ že umira. — Na Reki so pri volitvah za hrvaški zbor zmōgli Lahine, ki nečejo biti Hrvatje, ampak v posredni zavezi z Ogri. „Eviva“ so kričali pred volitvijo, da so se jim grla sušila, „eviva“ zopet po volitvi, ko so bili po predlogu Sgardelliovem „trije pravi Rečani“ izvoljeni. Po takem bojo viharne seje v Zagrebu. — Pruska vlada je zopet hudo napela strune proti avstrijski zavoljo nepokoja, ki ga v Šlezvik-Holštanju delajo privrženci vojvoda Augustenburškega, ki ga Avstrija pod svojim krilom ima.

Kursi na Dunaji 18. julija.

5 % metaliki 70 fl. 10 kr.

Ažijo srebra 107 fl. 25 kr.

Narodno posojilo 75 fl. 45 kr.

Cekini 5 fl. 26 kr.